

# NAJVYŠŠÍ KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo poverenia: 613/01  
Zo dňa: 29. 01. 2014  
a dodatku č. 1 k povereniu  
zo dňa 10.06.2014

Počet výtlačkov: ...  
Výtlačok číslo: 2  
Počet strán: 19  
Počet príloh: 0



## PROTOKOL

**o výsledku kontroly  
hospodárnosti, efektívnosti a účinnosti vynaložených prostriedkov na výstavbu, opravu  
a údržbu pozemných komunikácií v správe VÚC a úlohy z toho vyplývajúce pre VÚC**

**Správa a údržba ciest Prešovského samosprávneho kraja**

Prešov jún 2014

## Zhrnutie

Kontrola hospodárnosti, efektívnosti a účinnosti vynaložených prostriedkov na výstavbu, opravu a údržbu pozemných komunikácií v správe VÚC a úlohy z toho vyplývajúce pre VÚC v Prešovskom samosprávnom kraji bola vykonaná na základe Plánu kontrolnej činnosti Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky na rok 2014.

Kontrolou bola preverená pôsobnosť kontrolovaného subjektu, plnenie a zhodnotenie vývoja príjmov – výdavkov, dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov, zmlúv a postupov pri hospodárení s verejnými prostriedkami, poskytnutými z rozpočtu územnej samosprávy správam ciest so zameraním na hospodárnosť, efektívnosť a účinnosť vynaložených zdrojov, úroveň, účinnosť a využívanie výsledkov kontrolnej činnosti.

Z analýzy vývoja čerpania výdavkov za kontrolované obdobie 2010-2012 vyplýva, že hlavným zdrojom financovania správy, údržby, výstavby a rekonštrukcie ciest II. a III. triedy boli vlastné prostriedky Prešovského samosprávneho kraja a prostriedky Európskej únie.

Každoročne dochádzalo k zvyšovaniu podielu vlastných finančných prostriedkov Prešovského samosprávneho kraja, priemerne o 729 710,82 eur, čo bolo spôsobené aj vyšším výnosom dane z motorových vozidiel.

Z porovnania celkových vynaložených výdavkov na cesty a prehľadov vývoja kvality ciest sumarizovaných Slovenskou správou ciest za Prešovský samosprávny kraj bolo zistené, že aj napriek tomu, že výdavky na cesty II. a III. triedy sa nezvyšovali, keď v roku 2012 došlo k zníženiu výdavkov oproti roku 2011 o sumu 1 622 630,42 eur, bol zaznamenaný pozitívny vývoj vo vybraných klasifikačných stupňoch hodnotenia kvality ciest.

Kontrolou bolo zistené, že v sledovanom období bolo v priemere zrekonštruovaných 2,97 %, z celkovej dĺžky spravovaných ciest II. triedy v priemernej sume 340 597,66 eur/km a ciest III. triedy v priemernej dĺžke 1,05 % v priemernej sume 325 426,32 eur/km.

Priemernú výšku výdavkov na rekonštrukciu jedného km ciest ako aj podiel zrekonštruovaných ciest k celkovej dĺžke ciest II a III. triedy výrazne ovplyvnil fakt, že celkové výdavky boli znížené o finančné prostriedky zo ŠR (odstraňovanie následkov povodní) o investičné akcie na rekonštrukciu mostov, zosuvov, priepustov, pričom naopak, zahrnuté boli kapitálové výdavky na stavebné investičné akcie, nákup dopravných prostriedkov, čistiacej techniky a ostatných kapitálových výdavkov.

V jednom prípade bolo zistené nedodržanie postupov účtovania v zmysle opatrenia Ministerstva financií Slovenskej republiky a zákona o účtovníctve.

**Protokol  
o výsledku kontroly**

Podľa poverenia predsedu NKÚ SR č. 613/01 z 29.01.2014 a dodatku č.1 k povereniu z 10.06.2014 vykonali:

Mgr. Silvester Zavilla, vedúci kontrolnej skupiny  
JUDr. Miroslav Buriánek, člen kontrolnej skupiny  
do 10.06.2014

Ing. Michaela Kmecová, člen kontrolnej skupiny  
Ing. Martin Balajty, PhD., člen kontrolnej skupiny  
od 10.06.2014

kontrolnú akciu: Kontrola hospodárnosti, efektívnosti a účinnosti vynaložených prostriedkov na výstavbu, opravu a údržbu pozemných komunikácií v správe VÚC a úlohy z toho vyplývajúce pre VÚC, ktorej účelom bolo preveriť hospodárnosť, efektívnosť a účinnosť využitia prevedeného výnosu dane z motorových vozidiel zo štátneho rozpočtu do rozpočtu samosprávnych krajov, rozsah využitia finančných prostriedkov z prevedeného výnosu dane z motorových vozidiel v rámci systému výstavby, opráv a údržby ciest II. a III. triedy v správe samosprávneho kraja.

Kontrola bola vykonaná v čase od 24.02.2014 do 19.06.2014

**Správa a údržba ciest Prešovského samosprávneho kraja  
Jesenná 14  
080 05 Prešov  
IČO 37936859**

za kontrolované obdobie: 2010 - 2012, pre dosiahnutie účelu kontroly a objektívne zhodnotenie kontrolovaných skutočností môžu byť použité aj údaje z nasledujúceho obdobia.

Predmetom kontroly bola pôsobnosť kontrolovaného subjektu, plnenie a zhodnotenie vývoja príjmov – výdavkov, dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov, zmlúv a postupov pri hospodárení s verejnými prostriedkami, poskytnutými z rozpočtu územnej samosprávy správam ciest so zameraním na hospodárnosť, efektívnosť a účinnosť vynaložených zdrojov, úroveň, účinnosť a využívanie výsledkov kontrolnej činnosti.

Počas výkonu kontroly bolo zistené:

1. Pôsobnosť kontrolovaného subjektu

Podľa zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o pozemných komunikáciách“) vykonáva Prešovský samosprávny kraj (ďalej len „PSK“) majetkovú správu a údržbu ciest II. a III. triedy. Plánuje, pripravuje a vykonáva výstavbu ciest vo vlastníctve samosprávneho kraja podľa štátnej koncepcie ciest a v súlade s hlavnými smermi cestnej politiky a rozvoja cestného hospodárstva.

## Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Uznesením č. 152/2003 zo 7.10.2003 zastupiteľstvo PSK súhlasilo so zriadením rozpočtovej organizácie Správy a údržby ciest PSK (ďalej len „SÚC PSK“, alebo „Kontrolovaný subjekt“). Zriaďovacia listina SÚC PSK so sídlom Jesenná 14, Prešov bola vydaná dňa 7.10.2003. Uznesením zastupiteľstva PSK č. 185/2004 z 3.2.2004 prevzala SÚC PSK od PSK na základe zmluvy do správy nehnuteľný majetok týkajúci sa ciest II. a III. triedy.

PSK kontroluje činnosť SÚC PSK a v prípade zistenia nedostatkov prijíma potrebné opatrenia. Hlavným účelom založenia SÚC PSK je výkon vlastníckych práv PSK k cestám vo vlastníctve PSK, správa a údržba ciest, investičná výstavba na cestách vo vlastníctve PSK.

Kontrolovaný subjekt uskutočňuje údržbu ciest vo vlastníctve SR nachádzajúcich sa na území samosprávneho kraja na základe zmluvy so Slovenskou správou ciest (ďalej len „SSC“) v zmysle zákona o pozemných komunikáciách. Poslanie, úlohy a organizačné usporiadanie SÚC PSK určuje organizačný poriadok, ktorý vydal riaditeľ organizácie po predchádzajúcom súhlase PSK.

Štatutárnym orgánom SÚC PSK je riaditeľ, ktorého na základe výberového konania a rozhodnutia zastupiteľstva PSK do funkcie menuje predseda PSK. V súčasnosti sú zriadené oblasti SÚC PSK Prešov, Humenné, Svidník, Vranov nad Topľou, Bardejov, Stará Ľubovňa a Poprad. Na SÚC PSK prešli v plnom rozsahu všetky práva, povinnosti, pohľadávky a záväzky vyplývajúce z obchodno-právnych, pracovnoprávnych, občianskoprávnych a iných právnych a majetkových vzťahov a práva, povinnosti, pohľadávky a záväzky, ktoré vznikli zrušením vnútorných organizačných jednotiek SSC.

### System financovania subjektu

V roku 2010 boli SÚC PSK poskytnuté finančné prostriedky v celkovej sume 22 746 628,17 eur, z toho na bežné výdavky suma 14 433 052,00 eur a na kapitálové výdavky suma 8 313 576,17 eur.

Bežné výdavky pozostávali z vlastných zdrojov PSK v sume 13 572 940,00 eur, finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu (ďalej len „ŠR“) v sume 833 379,00 eur, ktoré boli účelovo určené na ochranu majetku vo vlastníctve PSK pred povodňami (832 833,00 eur) a spolufinancovanie projektov EÚ. Ďalej pozostávali zo sumy 19 760,00 eur, t. j. poisťné plnenie mimorozpočtových zdrojov a sumy 6 973,00 eur, ktorá bola poskytnutá z Európskeho fondu regionálneho rozvoja (ďalej len „ERDF“).

Kapitálové výdavky pozostávali z vlastných zdrojov PSK v sume 4 392 178,26 eur, finančných prostriedkov ŠR v sume 821 640,34 eur, z daru v sume 19 339,00 eur na dofinancovanie investičnej akcie, bankového úveru PSK v sume 2 756 268,74 a prostriedkov ERDF v sume 324 149,83 eur.

V roku 2011 boli SÚC PSK poskytnuté finančné prostriedky v celkovej sume 28 039 982,61 eur, z toho na bežné výdavky suma 15 491 401,00 eur a na kapitálové výdavky suma 12 548 581,61 eur.

Bežné výdavky pozostávali z vlastných zdrojov PSK v sume 15 428 867,00 eur, finančných prostriedkov zo ŠR v sume 34 769,00 eur, ktoré boli účelovo určené na ochranu

## Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

majetku vo vlastníctve PSK pred povodňami, poistného plnenia mimorozpočtových zdrojov v sume 27 765,00 eur.

Kapitálové výdavky pozostávali z vlastných zdrojov PSK v sume 3 381 962,24 eur, finančných prostriedkov ŠR v sume 2 505 217,79 eur, bankového úveru PSK v sume 1 651 591,82 eur a prostriedkov ERDF v sume 5 009 809,80 eur.

V roku 2012 boli SÚC PSK poskytnuté finančné prostriedky v celkovej sume 27 359 412,19 eur, z toho na bežné výdavky suma 15 017 254,00 eur a na kapitálové výdavky suma 12 342 158,19 eur. Bežné výdavky pozostávali z vlastných zdrojov PSK v sume 14 957 546 eur, finančných prostriedkov zo ŠR v sume 4 821,00 eur, poistného plnenia mimorozpočtových zdrojov v sume 8 234,00 eur a sumy 46 653,00 eur, ktorá bola poskytnutá z EÚ. Kapitálové výdavky pozostávali z vlastných zdrojov PSK v sume 4 489 506,19 eur, finančných prostriedkov ŠR v sume 4 325 987,25 eur, bankové úveru PSK v sume 1 977 945,70 eur a prostriedkov ERDF v sume 1 548 718,05 eur.

Prehľad o čerpaní bežných a kapitálových výdavkoch (vlastné zdroje PSK) za kontrolované obdobie je uvedený v tabuľke č. 1.

Tabuľka č. 1

	Výška prijatej sumy do rozpočtu v tis. eur				Podiel vynaložených výdavkov na cesty k prijatej sume z VÚC v %			
	rok 2010	rok 2011	rok 2012	Celkom	rok 2010	rok 2011	rok 2012	Celkom
Na bežné výdavky	13 558 999,00	15 359 199,00	14 921 500,00	43 839 698,00	100	100	100	100
Na kapitálové výdavky	4 206 971,30	2 720 028,71	4 303 891,93	11 230 891,94	100	100	100	100
Celkom	17 765 970,30	18 079 227,71	19 225 391,93	55 070 589,94				100

Poznámka:

Bežné výdavky - uvedené skutočné čerpanie – funkčná klasifikácia (ďalej len „FK“) 04.5.1.2, 04.5.1.3: zdroj financovania: 41 - VÚC, 46 - VÚC

Kapitálové výdavky - uvedené skutočné čerpanie - FK 04.5.1.2, : zdroj financovania: 41 - VÚC, 41 917 - Rezervný fond VÚC

Vo vyššie uvedených položkách nie sú zahrnuté bežné a kapitálové výdavky zo štátneho rozpočtu (zdroj 111, 131A - povodňové škody a záchranné a zabezpečovacie práce). Nie sú tu zahrnuté ani kapitálové výdavky z cezhraničnej spolupráce PL-SR, Kapitálové výdavky za čistiacu techniku v roku 2011 v rámci programu životné prostredie a investičné akcie v rámci ROP 5.1

Z prehľadu skutočných výdavkov poskytnutých z vlastných zdrojov PSK na cesty v rokoch 2010 a 2012 vyplýva, že každoročne dochádzalo k zvyšovaniu sumy finančných prostriedkov, priemerne o 729 710,82 eur. Celkovo bolo za kontrolované obdobie z vlastných zdrojov PSK poskytnutých 55 070 589,94 eur, pričom najvyššia suma na kapitálové výdavky bola poskytnutá v roku 2012 a najvyššia suma na bežné výdavky bola poskytnutá v roku 2011.

## 2. Plnenie a zhodnotenie vývoja rozpočtu

SÚC PSK je rozpočtová organizácia vyššieho územného celku, ktorá je svojím rozpočtom napojená na rozpočet PSK. Kontrolovaný subjekt hospodári samostatne podľa schváleného rozpočtu s prostriedkami, ktoré jej určil zriaďovateľ v rámci svojho rozpočtu. Na základe uznesení zastupiteľstva PSK schvaľoval zriaďovateľ SÚC PSK v kontrolovanom období rozpis ukazovateľov rozpočtu na jednotlivé roky. SÚC PSK zostavovala na základe tohto rozpisu svoj rozpočet príjmov a výdavkov. Úpravy rozpočtu vykonával zriaďovateľ v priebehu roka viackrát, jednotlivé zmeny boli kontrolovaným subjektom zapracovávané do finančných výkazov k stanovenému termínu.

### Rok 2010

Rozpočet bežných výdavkov pre SÚC PSK bol schválený v celkovom objeme 15 314 000,00 eur. Z dôvodu presunu 255 000,00 eur z bežného rozpočtu do kapitálového rozpočtu vykonanými rozpočtovými opatreniami (ďalej len „RO“) a výpadku plnenia príjmov PSK došlo k zníženiu rozpočtu bežných výdavkov vo výške 10 % prideleného rozpočtu, čo v prepočte predstavovalo 1 500 000,00 eur. Rozpočet bežných výdavkov bol upravený na sumu 14 411 594,00 eur. Rozpočet kapitálových výdavkov pre SÚC PSK po úpravách v roku 2010 bol rozpísaný v objeme 13 121 335,00 eur. Celkové čerpanie v rámci kapitálových výdavkov bolo v objeme 5 047 951,00 eur, čo k upravenému rozpočtu 13 121 335,00 eur predstavovalo 38,47 %. V priebehu roka 2010 bolo pre kontrolovaný subjekt vydaných celkovo 37 rozpočtových opatrení.

### Rok 2011

Rozpočet bežných výdavkov pre SÚC PSK v roku 2011 bol schválený v objeme 15 350 000,00 eur. V dôsledku krátenia došlo k úprave rozpočtu bežných výdavkov o -100 000,00 eur a objem -90,800,00 eur bol presunutých z rozpočtu bežných výdavkov do rozpočtu kapitálových výdavkov. Za sledované obdobie bol rozpočet bežných výdavkov upravený na 15 421 735,00 eur.

V rámci schváleného kapitálového rozpočtu pre rok 2011 neboli pre tento oddiel vyčlenené finančné prostriedky. V priebehu roka 2011 bol rozpočet pre SÚC PSK upravený na 10 400 955,00 eur. Celkové čerpanie v rámci predmetnej oblasti bolo v objeme 5 225 246,00 eur, čo k upravenému rozpočtu predstavovalo 50,24 % plnenie. V priebehu roka 2011 bolo pre kontrolovaný subjekt vydaných celkovo 45 rozpočtových opatrení.

### Rok 2012

Rozpočet bežných výdavkov pre SÚC PSK bol schválený v objeme 15 317 000,00 eur. Presunom bežných výdavkov do oblasti kapitálového rozpočtu o 413 000,00 eur, došlo k zníženiu rozpočtu bežných výdavkov. Za sledované obdobie bol rozpočet bežných výdavkov upravený na 14 929 734,00 eur.

V rámci schváleného kapitálového rozpočtu pre rok 2012 neboli pre SÚC PSK vyčlenené žiadne finančné prostriedky. V priebehu sledovaného obdobia bol rozpočet pre SÚC PSK upravený na 8 810 344,00 eur. Celkové čerpanie kapitálových výdavkov bolo v objeme 8 629 879,00 eur, čo k upravenému rozpočtu predstavovalo 97,95 % plnenie.

## Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

V priebehu roka 2012 bolo pre kontrolovaný subjekt vydaných celkovo 50 rozpočtových opatrení.

Prehľad vývoja výšky výdavkov SÚC PSK v kontrolovanom období je uvedený v tabuľke č. 2.

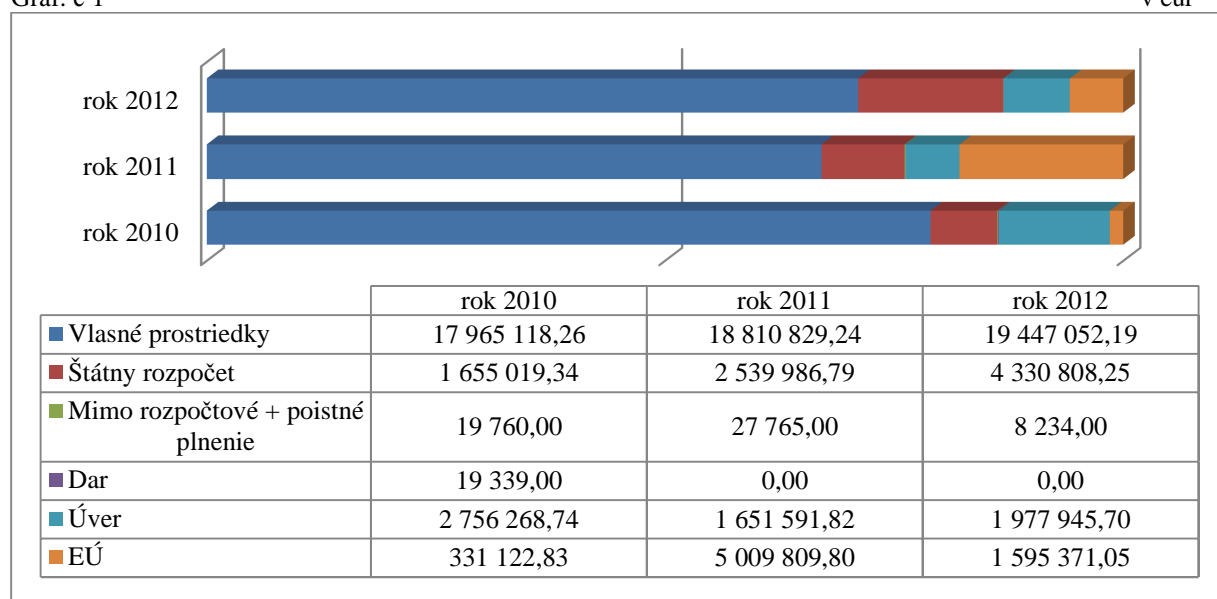
Tabuľka č. 2

Rok	Druh výdavku	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočné čerpanie
2010	Bežné výdavky	15 314 000,00	14 411 594,00	14 411 594,00
	Kapitálové výdavky	0	13 121 335,00	5 047 951,00
2011	Bežné výdavky	15 350 000,00	15 421 735,00	15 421 735,00
	Kapitálové výdavky	0	10 400 955,00	5 225 246,00
2012	Bežné výdavky	15 317 000,00	14 929 734,00	14 929 734,00
	Kapitálové výdavky	0	8 810 344,00	8 629 879,00

### Zdroje financovania správy a údržby ciest II. a III. triedy

Počas kontrolovaného obdobia boli výdavky na správu, údržbu a obnovu ciest II. a III. triedy financované prostredníctvom viacerých zdrojov, a to vlastných zdrojov, štátneho rozpočtu, mimorozpočtových prostriedkov, darov, úverov a prostriedkov Európskej únie. Čerpanie výdavkov podľa zdrojov v jednotlivých rokoch kontrolovaného obdobia je uvedené v nasledujúcom grafe č. 1:

Graf. č 1



Najväčší podiel na zdrojoch príjmov na správu, údržbu a obnovu ciest II. a III. triedy mali v kontrolovanom období vlastné zdroje PSK v roku 2010 a 2012. Významné položky v čerpaní výdavkov tvorili prostriedky EÚ a ŠR, z dôvodu realizácie projektov v rámci Programu cezhraničnej spolupráce PL-SR 2007 – 2013, realizácia projektu v rámci operačného programu Životné prostredie – Nákup čistiacej techniky pre SÚC PSK bez Regionálneho operačného programu, opatrenie 5.1 Regionálne komunikácie zabezpečujúce dopravnú obsluhu regiónov.

Vývoj a trend výdavkov na správu, údržbu a obnovu ciest II a III triedy za kontrolované obdobie

Na základe poskytnutých údajov o vynaložených výdavkoch (kapitálové a bežné výdavky) na správu údržbu a obnovu ciest II. a III. triedy v správe PSK v rokoch 2010 až 2012 bola vykonaná analýza týchto výdavkov, ktorá je uvedená nasledujúcej tabuľke č. 3:

Tabuľka č. 3

	číslo riadka	Výdavky SÚC PSK v eur			
		rok 2010	rok 2011	rok 2012	Celkom
Celkové výdavky organizácie z toho:	1.	22 746 628,17	28 039 982,61	27 359 411,19	78 146 021,97
bežné výdavky		14 433 052,00	15 491 401,00	15 017 254,00	44 941 707,00
kapitálové výdavky		8 313 576,17	12 548 581,61	12 342 158,19	33 204 315,97
Výdavky na cesty z toho:	2.	18 932 684,85	24 486 416,42	22 863 786,24	66 282 887,51
bežné výdavky		13 600 219,00	15 456 632,00	15 017 254,00	44 074 105,00
kapitálové výdavky		5 332 465,85	9 029 784,42	7 846 532,24	22 208 782,51
Podiel výdavkov na cesty k celkovým výdavkom v %		83,23	87,33	83,57	84,82

Poznámka:

riadok č. 1

V celkových výdavkoch organizácie boli zahrnuté bežné výdavky vo funkčnej klasifikácii 04.5.1.3, 04.5.1.3 a 04.1.2 + kapitálové výdavky FK 04.5.1.2. + FK 04.1.2. t.j. aj výdavky na bežné a kapitálové súvisiace s cezhraničnou spoluprácou PL-SR, čistiaca technika.

Zdrojmi financovania výdavkov sú: zdroj 41 PSK, 41 917 RF, 52 úver PSK. Vo vyššie uvedených položkách sú zahrnuté aj bežné a kapitálové výdavky zo štátneho rozpočtu (zdroj 111, 131A - povodňové škody a záchranné a zabezpečovacie práce).

riadok č. 2

Celkové výdavky na cesty z r.2 boli znížené o finančné prostriedky poskytnuté zo štátneho rozpočtu (111), t.j. náklady na ZZP po povodniach. Výdavky na cesty bežné výdavky + kapitálové výdavky sú znížené o finančné prostriedky zo ŠR zdroj 111.

Kapitálové výdavky sú oproti celkovým výdavkom znížené o investičné akcie na rekonštrukcie mostov, zosuvov, priepustov. Sú tu zahrnuté KV na strojné investície, nákup dopravných prostriedkov, MPV, PL - SR, čistiaca technika.

Najvyššie celkové výdavky SÚC PSK boli počas kontrolovaného obdobia zaznamenané v roku 2011 v celkovej sume 28 039 982,61 eur. V porovnaní s rokom 2011 boli celkové výdavky v roku 2012 nižšie o 2,43 % a s rokom 2010 vyššie o 18,88 %. Celková výška výdavkov pre SÚC PSK za kontrolované obdobie bola 78 146 021,97 eur.

Ďalej bolo zistené, že najvyššie výdavky na cesty boli rovnako zaznamenané v roku 2011, a to v sume 24 486 416,42 eur. V roku 2012 došlo k poklesu výdavkov na cesty o 6,63 % (o 1 622 630,18 eur). V roku 2010 boli výdavky na cesty o 22,68 % nižšie v porovnaní s rokom 2011. Celková výška výdavkov na cesty za kontrolované obdobie bola 66 282 887,51 eur, pričom ich podiel na celkových výdavkoch predstavoval 84,82 %.



V rámci celkových výdavkov na cesty boli v tejto položke zahrnuté výdavky na rekonštrukcie, opravy a údržbu ciest II. a III triedy, vrátane zimnej údržby. Do celkových výdavkov neboli zahrnuté mimoriadne výdavky na sanácie a odstraňovanie škôd po povodniach, mimoriadnych udalostiach, živelných pohromách, ale aj náklady na opravy a rekonštrukcie mostných objektov, podjazdov, priepustov.

Dôležitým faktorom, ktorý kladie vyššie nároky na prevádzku a údržbu cestných komunikácií vrátane zvýšených nákladov na zimnú údržbu a následných nákladov sú klimatické podmienky. VÚC, kde bol počet mrazových dní a počet dní so snehovou prikrývkou vyšší, musia zákonite vynakladať vyššie náklady na čistenie a posyp zasnežených ciest ako i ochranu pred zamŕzaním.

PSK patrí medzi samosprávne kraje, ktoré sú takto najviac znevýhodňované, a u ktorých priemerný počet mrazových dní prekračuje 120 a priemerný počet dní so snehovou pokrývkou je viac ako 90 dní.

Nie menej dôležitým faktorom pri zabezpečovaní prevádzkyschopnosti a kvality cestných komunikácií je počet tropických dní. PSK naopak pri tomto druhu faktora patrí medzi kraje s najnižším priemerným počtom tropických dní (17,83 dní).<sup>1</sup>

Ďalším faktorom ovplyvňujúcim celkové náklady na cestnú infraštruktúru je aj celková dĺžka a plocha spravujúcich ciest II. a III triedy. PSK patrí po Banskobystrickom kraji na druhé miesto s dĺžkou spravovanej cestnej siete 2 444 km. V plošnom vyjadrení to predstavuje 15 348 382 m<sup>2</sup>, čo tvorí 17 % - ný podiel plochy ciest II. a III. triedy v správe jednotlivých VÚC v SR.

PSK spravuje najdlhšiu cestnú sieť ciest III. triedy v dĺžke 1 921 km, čo je v plošnom vyjadrení 11 358 473 m<sup>2</sup>, ktoré sú s spravidla v horšom technickom stave ako cesty II. triedy a vyžadujú si zvýšené výdavky pri ich opravách a údržbe.

#### Prehľad stavu ciest II. a III. triedy v správe PSK

V zmysle technických podmienok TP 9A/2005 „Prehliadky, údržby a opravy komunikácií časť 3, odsek 3.3 je správca povinný realizovať každoročne – po zime – výkon hlavných prehliadok na cestných komunikáciách za účelom zistenie ich stavu a predbežného návrhu spôsobu odstránenia zistených závad.

Údaje o stave cestných komunikácií zaznamenané pri hlavných prehliadkach sa po doručení podkladov od jednotlivých správcov komunikácií sumarizujú a spracovávajú na oddelení hospodárenia s vozovkami SSC.

Súhrnné výstupné údaje o stave cestných komunikácií na základe prehliadok vykonaných správcov komunikácie sú spracované v 5-stupňovej klasifikácii (veľmi dobrý, dobrý, vyhovujúci, nevyhovujúci, havarijný.)

Kontrolou bolo zistené, že SÚC PSK základné údaje o premenných a nepremenných parametroch ciest získavala z vizuálnych prehliadok ciest a to každý rok po zime.

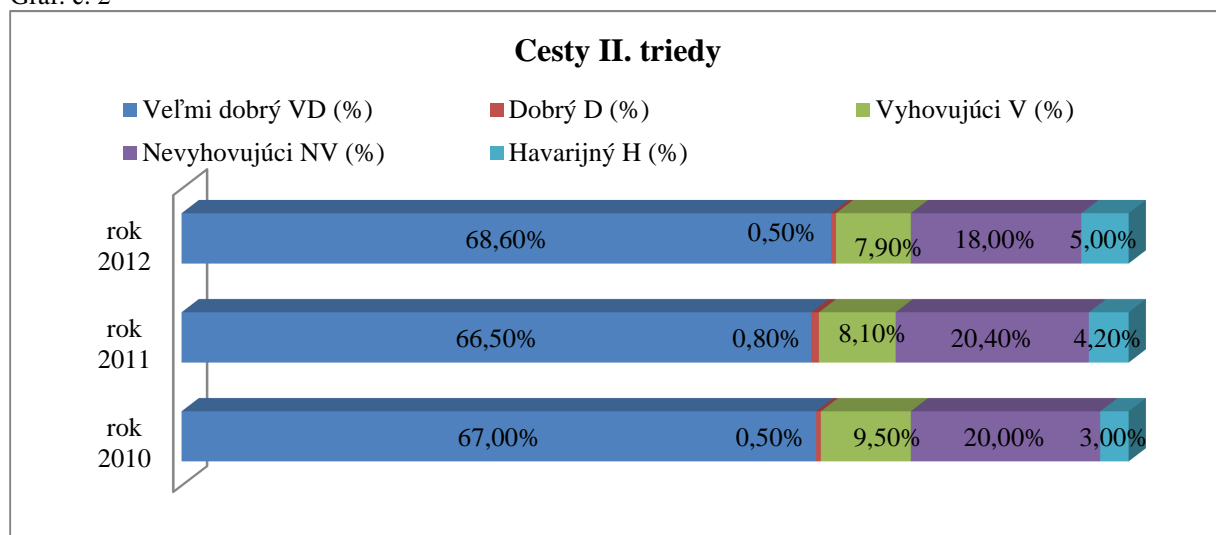
---

<sup>1</sup> Slovenský hydrometeorologický ústav

U ciest II. triedy boli pozdĺžne a priečne nerovnosti monitorované centrálnou cestnou databankou SSC príslušným technickým vybavením – profilografom, a únosnosť vozoviek technickým zariadením KUAB. Tieto boli prenášané cestnou databankou SÚC PSK do centrálnej databanky SSC, kde boli spracované a vydávané pre jednotlivých správcov s údajmi o stave ciest po kvalitatívnej stránke.

Kvalitatívny stav spravovaných ciest II. tried SÚC PSK v kontrolovanom období je uvedený v grafe č. 2.

Graf. č. 2



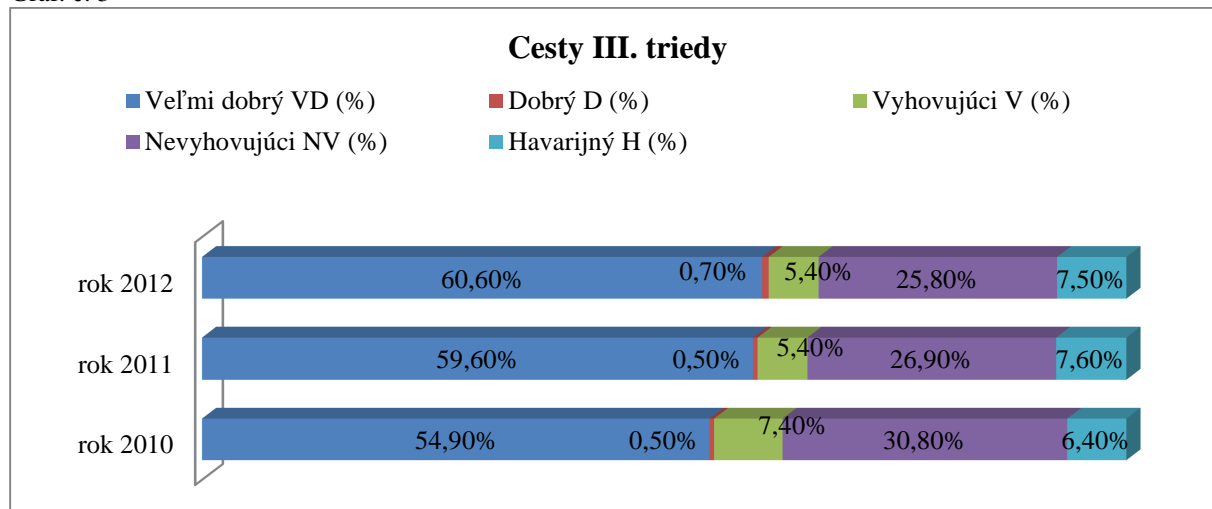
Celkovo 68,60% ciest II. triedy bolo v roku 2012 vo veľmi dobrom stave, čo predstavovalo oproti roku 2011 nárast stavu o 2,10 %. K zlepšeniu došlo realizáciou opráv nevyhovujúcich ciest (pokles stavu nevyhovujúcich ciest v uvedenom období o 1,60 %). V sledovanom období bol však zaznamenaný nárast stavu havarijných ciest o 0,80 %.

V roku 2011 bol oproti roku 2010 zaznamenaný pokles stavu ciest vo veľmi dobrom stave o 0,50 %, čo bolo spôsobené najmä rastom stavu ciest v dobrom stave o 0,30 %. Za najväčším kvalitatívnym nedostatkom ciest II. triedy v uvedenom období bol rast stavu ciest v nevyhovujúcom stave o 0,40 % a najmä rast ciest v havarijnom stave o 1,20 %.

Z uvedených poznatkov môžeme konštatovať zlepšujúci sa trend kvality ciest v roku 2012 oproti roku 2011, po značne sa zhoršujúcom stave v období od 2010 do 2011.

Kvalitatívny stav spravovaných ciest III. tried SÚC PSK v kontrolovanom období je uvedený v grafe č. 3.

Graf. č. 3



Celkovo 60,60 % ciest III. triedy bolo v roku 2012 vo veľmi dobrom stave, čo oproti roku 2011 predstavovalo nárast stavu o 1 %. Uvedený stav bol spôsobený hlavne opravami nevyhovujúcich ciest (pokles stavu nevyhovujúcich ciest v uvedenom období o 1,10 %) a stavu havarijných ciest (pokles o 0,10%). V sledovanom období bol však zaznamenaný nárast stavu dobrých ciest o 0,20 %.

V roku 2011 oproti roku 2010 bol zaznamenaný rast stavu ciest vo veľmi dobrom stave o 4,70 %, čo bolo spôsobené hlavne opravami ciest v nevyhovujúcom stave (pokles stavu ciest o 3,90 %) a ciest vo vyhovujúcom stave (pokles stavu ciest o 2 %). Za najväčším kvalitatívnym nedostatkom ciest III. triedy v uvedenom období, bol okrem rastu stavu ciest v nevyhovujúcom stave aj rast ciest v havarijnom stave o 1,20 %.

Z uvedených poznatkov môžeme konštatovať zlepšujúci sa trend kvality ciest v roku 2012 oproti roku 2011 a hlavne kvalitatívne zlepšenie ciest III. triedy od 2010 do 2011.

Z porovnania celkových vynaložených výdavkov na cesty a prehľadov vývoja kvality ciest je zrejmé, že aj napriek tomu, že výdavky na cesty sa nezvyšovali, keď roku 2012 došlo k zníženiu výdavkov oproti roku 2011 o sumu 1 622 630,42 eur, bol zaznamenaný pozitívny vývoj vo vybraných stupňoch hodnotenia kvality ciest.

Pri cestách II. triedy hodnotených ako „veľmi dobré“ došlo v roku 2012 k 1,60 % nárastu v porovnaní s rokom 2010. Pozitívny vývoj bol zaznamenaný aj pri cestách v kategórii „nevyhovujúce“, kde došlo v roku 2012 k 2 % zníženiu takto hodnotených ciest v porovnaní s rokom 2010.

Negatívne možno hodnotiť vývoj ciest v „havarijnom stave“, kde došlo v roku 2012 k 2 % nárastu oproti roku 2010.

Môžeme predpokladať, že tento negatívny vývoj ovplyvnili aj náročné klimatické podmienky regiónu PSK, ktoré sú charakteristické najmä vysokým počtom mrazových dní ako aj dní so snehovou pokrývkou, ktoré majú následne deštruktívny vplyv na cestné teleso.

Druhým faktorom je intenzita zaťaženia cestnou dopravou, ktorá mnohokrát prekračuje technologické limity, na ktorú bolo cestné teleso projektované. Nezanedbateľným

faktorom ovplyvňujúcim kvalitu ciest je stav, v akom bola cestná infraštruktúra tried II. a III. zverená práve do správy PSK.

U ciest III. triedy v kategórii ciest „veľmi dobrých“ bol zaznamenaný vývoj zhodný s cestami II. triedy, a to v roku 2012 nárast o 5,70 % oproti roku 2010. Pri „nevyhovujúcich“ cestách došlo v roku 2012 k poklesu takto hodnotených ciest a to o 5,00 % oproti roku 2010. Nárast bol zaznamenaný u ciest v havarijnom stave podobne ako pri cestách II. triedy, a to o 1,10 % v porovnaní s rokom 2010.

Dôvody tohto negatívneho javu môžeme pripisovať skutočnostiam, ktoré sú uvedené pri cestách II. triedy, ale prejavujúcich sa vo väčšej miere a intenzite.

3. Dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov, zmlúv a postupov pri hospodárení s verejnými prostriedkami, poskytnutými z rozpočtu územnej samosprávy správam ciest so zameraním na hospodárnosť, efektívnosť a účinnosť vynaložených zdrojov

Kontrolou boli preverené vybrané kapitálové výdavky SÚC PSK v celkovej sume 4 338 813,60 eur. Výber vzorky bol vykonaný neštatistickou metódou na základe úsudku kontrolóra.

Z celkového počtu preverených investičných akcií, zameraných na modernizáciu a a rekonštrukciu ciest, bol kontrolou vedenia účtovníctva v jednom prípade zistený nedostatok pri zhodnocovaní majetku, keď dokončená stavba bola oneskorene zaradená do užívania.

Podľa zápisu o odovzdaní a prevzatí dokončenej stavby sa preberacie konanie uskutočnilo dňa 21.06.2011. Po ukončení stavebného konania bola vystavená faktúra č. 8941001322 z 27.06.2011 za dokončené dielo. Dňa 07.07.2011 bola doručená faktúra od zhotoviteľa za rekonštrukciu asfaltového krytu v sume 356 368,60 eur so splatnosťou k 16.08.2011.

V zmysle metodického pokynu pre obstarávanie investičných akcií v rámci kapitálových výdavkov boli dňa 25.07.2011 zaslané podklady k úhrade faktúry na úrade PSK na organizačný odbor. Finančné prostriedky na úhradu uvedenej faktúry boli pripísané na účet SÚC PSK a zároveň bola prevedená úhrada na účet dodávateľa 29.07.2011, po ktorej mala byť predmetná stavba zaradená do užívania. Stavba bola zaradená do užívania až 30.11.2011.

Kontrolovaný subjekt tým, že oneskorene zaradil stavbu na príslušný majetkový účet 021 – stavby, nepostupoval v súlade s § 26 ods. 1 Opatrenia MF SR č. MF/16786/2007-31 a zároveň nedodržaním platných postupov účtovania nekonal ani v súlade s § 4 ods. 2 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o účtovníctve“).

K časovému oneskoreniu zaradenia predmetnej stavby do užívania, podal kontrolovaný subjekt vyjadrenie č. 1395/2014 z 30.04.2014.

Preverené účtovné doklady obsahovali náležitosti podľa ustanovenia § 10 a 32 zákona o účtovníctve.

## Verejné obstarávanie

SÚC PSK zabezpečovala obstarávanie zákaziek na dodanie tovarov a zákaziek na poskytovanie služieb a stavebných prác v zmysle zákona č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o verejnom obstarávaní“). Na vykonávanie verejného obstarávania v podmienkach kontrolovaného subjektu bola prijatá smernica č. 9/2008 o verejnom obstarávaní v podmienkach SÚC PSK (ďalej len „smernica o verejnom obstarávaní“) z 30.04.2006 s účinnosťou od 01.05.2006. K smernici o verejnom obstarávaní bol vyhotovený dodatok č. 1 dňa 28.07.2011, ktorý nadobudol účinnosť 01.08.2011.

Na základe úsudku kontrolórov bolo prekontrolovaných šesť podlimitných zákaziek, v celkovej sume 4 338 813,60 eur, konkrétne Obnova havarijných stavov konštrukcie vozoviek na vybraných úsekoch ciest PSK, Stabilizácia zosuvu a konštrukcie cesty II/068010 Petrovany I. etapa, Rekonštrukcia havarijných stavov vybraných úsekov ciest PSK, Modernizácia cesty III. triedy Richvald, Rekonštrukcia asfaltového krytu cesty č. III/068015 Prešov – Ľubotice, Posypový materiál na báze MgCl.

Kontrolou bolo zistené, že všetky obstarávané položky boli vysúťažené v súlade so zákonom o verejnom obstarávaní a cena bola výsledkom verejného obstarávania, pričom bol kladený dôraz na kvalitu a bezpečnosť cestnej premávky.

Kontrolou uvedených verejných obstarávaní neboli zistené nedostatky.

Medzi najvýznamnejšie obstarávané položky pre činnosti zabezpečované vlastnými zamestnancami boli materiály na zimnú údržbu (inertný posypový materiál, chemický posypový materiál) a materiály na bežnú údržbu ciest (napr. obalovaná asfaltová drva, materiály na postrekové technológie, cestné smerové stĺpiky). Pre niektoré vybrané materiály bolo vykonávané verejné obstarávanie na obdobie dvoch - troch rokov z dôvodu zabezpečenia potrebných materiálov pred zimou, začiatkom vysprávok výtlkov a pod.

Preverením vybraných verejných obstarávaní bolo zistené, že súčasťou uzatváraných zmlúv boli v závislosti na charaktere predmetu zmlúv aj kvalitatívne podmienky uvedené v príslušných normách, technických predpisoch. Tieto boli priamo vyšpecifikované alebo s odvolávkou na príslušnú normu alebo predpis.

Kvalitatívne podmienky a prípadne technické normy a predpisy tvorili súčasť súťažných podkladov kontrolovaných verejných obstarávaní.

## Oprava o údržba ciest

SÚC PSK vykonávala údržbu a opravy ciest II. a III. triedy v súlade s platnými technickými predpismi (ďalej len „TP“) a katalógovými listami (ďalej len „KL“) vydanými Ministerstvom dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky (ďalej len „MDVRR SR“), resp. SSC, ktorá pre činnosti údržby a opráv nevyžadovala projektovú dokumentáciu vypracovanú autorizovaným projektantom v zmysle zákona č. 138/1992 Zb. o autorizovaných architektoch a autorizovaných stavebných inžinieroch v znení neskorších predpisov.

## Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Ak SÚC PSK nedisponovala napr. potrebnými technológiami, technickým vybavením alebo nemala zamestnancov školených na špeciálne práce (napr. v roku 2012 - obnova povrchových vlastností vozoviek nátermi, v roku 2011 – frézovanie krytov vozoviek, v roku 2010 - obnova vodorovného dopravného značenia) údržbové práce alebo opravy boli zadávané cez verejné obstarávanie dodávateľsky.

Podkladom pre zadávanie prác dodávateľským spôsobom bola interne spracovaná dokumentácia, tzv. technický list a technická špecifikácia prác s údajmi postačujúcimi pre realizáciu prác.

Podiel zrekonštruovaných ciest II. a III. triedy k celkovej dĺžke spravovaných ciest a výdavky na 1 km rekonštrukcie ciest II. a III. triedy v kontrolovanom období sú uvedené v tabuľke č. 4:

Tabuľka č. 4

	Podiel zrekonštruovaných ciest II. triedy k celkovej dĺžke ciest II. triedy v %				Výdavky na rekonštrukciu 1 km ciest II. triedy v eur			
	rok 2010	rok 2011	rok 2012	priemer	rok 2010	rok 2011	rok 2012	priemer
	0,96	0,67	7,29	2,97	302 995,24	621 355,88	97 441,86	340 597,66
	Podiel zrekonštruovaných ciest III. triedy k celkovej dĺžke ciest III. triedy v %				Výdavky na rekonštrukciu 1 km ciest III. triedy v eur			
	rok 2010	rok 2011	rok 2012	priemer	rok 2010	rok 2011	rok 2012	priemer
	0,42	0,94	1,78	1,05	476 966,03	378 475,81	120 837,13	325 426,32
Spolu za cesty II. a III. triedy	0,69	0,81	4,54	2,01	389 980,64	499 915,84	109 139,49	333 011,99

Poznámka:

Podiel zrekonštruovaných ciest II. a III. triedy bol vypočítaný pomerom zrekonštruovaných ciest podľa tried k celkovým spravovaným kilometrom SÚC PSK.

Výdavky na rekonštrukciu 1 km ciest na II. a III. triedy boli vypočítané z kapitálových výdavkov na rekonštrukcie ciest, pričom boli znížené o finančné prostriedky zo ŠR o investičné akcie na rekonštrukciu mostov, zosuvov, priepustov. Boli tu zahrnuté KV na strojné investície, nákup dopravných prostriedkov, MPV PL SR, čistiaca technika (nadväznosť na tab. č. 2).

Vo výdavkoch na rekonštrukciu ciest neboli zahrnuté výdavky na bežnú a zimnú údržbu ani akcie z ROP 5.1. Zahnutím čiastok kapitálových výdavkov na stavebné investičné akcie, nákup dopravných prostriedkov, čistiacej techniky, MPV a ostatných KV, čo malo v konečnom dôsledku vplyv na prepočet sumy výdavkov na 1 km rekonštruovaných ciest II. a III. triedy.

Podiel zrekonštruovaných ciest II. triedy k celkovej dĺžke ciest II. triedy bol v roku 2010 – 0,96 %, 2011 – 0,67 % a 2012 – 7,29 %, pričom výdavky na rekonštrukciu 1 km ciest II. triedy boli v roku 2010 v sume 302 955,24 eur/km. V roku 2011 výdavky vzrástli dvojnásobne na 621 355,88 eur/km z dôvodu investícií na nákup strojov a dopravných prostriedkov, pričom v roku 2012 výdavky na rekonštrukciu 1 km ciest v sume poklesli na 97 441,86 eur/km.

Podiel zrekonštruovaných ciest III. triedy k celkovej dĺžke ciest III. triedy bol v roku 2010 – 0,42 %, 2011 – 0,94 % a 2012 - 1,78 %, pričom výdavky na rekonštrukciu 1 km ciest III. triedy klesli od roku 2010 (476 966,03 eur/km) do roku 2012 (120 837,13 eur/km) o 356 128,90 eur na 1 km.

Celkovo bolo v sledovanom období 2010 - 2012 v priemere zrekonštruovaných 2,97 % ciest II. triedy v priemernej sume 340 597,66 eur/km a ciest III. triedy v priemernej dĺžke 1,5 % v priemernej výške 325 426,32 eur/km.

Priemernú výšku výdavkov na rekonštrukciu 1 km ciest, ako aj podiel zrekonštruovaných ciest k celkovej dĺžke ciest II a III. triedy ciest, výrazne ovplyvnil fakt, že celkové výdavky boli znížené o finančné prostriedky zo ŠR (odstraňovanie následkov povodní) o investičné akcie na rekonštrukciu mostov, zosuvov, priepustov, pričom naopak, zahrnuté boli kapitálové výdavky na stavebné investičné akcie, nákup dopravných prostriedkov, čistiacej techniky a ostatných kapitálových výdavkov.

Pri doterajšom tempe obnovy v kontrolovanom období, by sme mohli predpokladať, že celková obnova spravovaných ciest II. triedy by trvala cca 33 rokov a obnova ciest III. triedy cca 95 rokov, čo sú údaje, ktoré značne prevyšujú samotnú životnosť komunikácií.

### Rekonštrukcia ciest

Kontrolou bolo zistené, že pri výbere úsekov na rekonštrukciu ciest, ktorá prebiehala ako investičná akcia výlučne dodávateľským spôsobom, odborní zamestnanci oblastí na základe údajov o stave cestnej komunikácie získaných zo súboru informácií vedených v tzv. cestnej databanke (zohľadňujú stav vozovky cestnej komunikácie, stav cestných objektov na komunikácii, intenzitu dopravy a tiež sociálne aspekty daného územia) predkladali tento návrh na odbor prípravy, realizácie stavieb SSC a CDB a po posúdení na vedení SÚC PSK bol príslušný zásobník predložený na odbor dopravy PSK ako podklad pre rokovanie komisie dopravy pri zastupiteľstve PSK. Ďalej prebiehal ďalší schvaľovací proces rekonštrukcie ciest na úrovni PSK, ktoré bol zakončený schválením zastupiteľstvom PSK.

Meranie intenzity dopravy sa vykonáva každých päť rokov v rámci celoštátneho sčítania dopravy na Slovensku na všetkých cestách. Stav ciest sa ďalej kontroluje v zmysle TP 9A/2005 (pozn.: v čase výkonu kontroly nahradené TP 8/2013 s účinnosťou 01.12.2013). Prehliadky, údržba a oprava cestných komunikácií. Diaľnice, rýchlostné cesty a cesty. Hlavné prehliadky ciest II. a III. triedy sa vykonávajú jedenkrát ročne po zimnom období.

U ciest II. triedy 1 krát za sedem dní, u ciest III. triedy raz za mesiac. V rámci výkonu zimnej údržby vodiči údržbových vozidiel, dispečeri permanentne sledovali stav zjazdnosti ciest a údaje zaznamenávali do dispečerskej knihy, tiež zasielali na centrálny dispečing SSC Bratislava v pravidelných 6 - hodinových intervaloch. Na webovej stránke má organizácia zriadenú knihu návštev a jednoduchú anketu za účelom získania podnetov, pripomienok návštevníkov – t.j. užívateľov ciest na zlepšenie činnosti, príp. monitorovanie stavu ciest.

Prehliadky mostov definuje aktuálne TP 08/2012 Prehliadky, údržba a opravy cestných komunikácií, výsledky ktorých (stavebné stavy) boli cez centrálnu mostnú databanku prezentované spätne pre správcov ciest a slúžili pre stanovovanie plánu opráv mostov a ich poradia.

Bežné prehliadky mostov boli vykonávané vlastnými zamestnancami – majstrami mostných čiat zvyčajne po zimnej sezóne (v rámci SÚC PSK 7 zamestnancov). Pre vykonávanie týchto prehliadok títo zamestnanci museli absolvovať a naďalej sa aj zúčastňujú doplňujúcich školení organizovaných SSC.

Vyššou formou prehliadok sú hlavné prehliadky, ktoré môžu vykonávať len osoby s oprávnením na túto činnosť. Momentálne na SÚC PSK vlastní túto spôsobilosť len dvaja zamestnanci. Títo už môžu v rámci systému mostnej databanky cez CDB zadať požiadavku na zmenu stavebného stavu mosta. Podkladom pre návrh do opráv sú aj dôsledky mimoriadnych udalostí s dopadom na mostné objekty.

#### Plán údržby a opráv ciest

Kontrolou bolo zistené, že v rámci SÚC PSK existovali dva plány údržby, a to pre zimnú údržbu – Operačný plán zimnej údržby a pre bežnú údržbu – Vecný plán údržby, ktorý bol každoročne aktualizovaný. Jednotlivé organizačné oblasti SÚC PSK (Bardejov, Humenné, Poprad, Prešov, Stará Ľubovňa, Svidník, Vranov Nad Topľou) vypracovávali pre každý rok Vecný plán činnosti, ktorý obsahoval všetky základné činnosti stredísk údržby pre príslušný rok (materiálové zabezpečenie, druhy prác a iné). Činnosť stredísk počas zimného obdobia bola daná v príslušnom Operačnom pláne zimnej služby na území PSK pre dané obdobie.

Plán opráv a údržby vozoviek bol aktualizovaný pre každý kalendárny rok na základe výstupov centrálnej databanky, prehliadok ciest po zimnom období (hlavné prehliadky), kde boli zohľadnené dopady zimného obdobia a tiež aspekt mimoriadnych prehliadok po mimoriadnych udalostiach (napr. povodne) formou špecifikácie úsekov v časti B. vecného plánu činnosti oblasti.

Aktualizácia tohto plánu neprebíhala tak, aby bol vydaný nový aktualizovaný plán. Pri vyhodnocovaní plánu boli používané pôvodné tabuľkové rozpisy plánu s uvedením plnenia pri jednotlivých položkách.

Medzi nástroje dispečerského riadenia údržby ciest, zameraných na zamedzenie opakovaných jász a na optimalizáciu nasadzovania vozidiel údržby, SÚC PSK aktívne využívala rôzne systémy, ako napr. systém GPS monitorovania pohybu a činností vozidiel, ktorý bol využívaný hlavne pre zimnú údržbu. Ďalej využívala systém TDM 2010 („truck data memory“), ktorý umožňoval kompetentným zamestnancom v čase, ale aj spätne zistiť, ktoré auto údržby, v akom čase, aký druh úkon vykonával, prípadne aký mal stav pohonných hmôt (ďalej len „PHM“) a pod.

Za ďalší nástroj dispečerského riadenia môže byť považovaný aj systém METIS 4, ktorý predstavuje sieť cestných meteorologických staníc umiestnených popri cestách II. a III. triedy (zobrazenie aktuálnych údajov o atmosférických ukazovateľoch vzduchu a vozoviek ciest, príp. kamerový dohľad). Všetky vozidlá zimnej údržby mali zabudovaný systém GPS monitorovania, ktorý umožňoval zaznamenávať polohu, druh výkonu a stav PHM a pod.

Výber úsekov do vecného plánu činnosti oblasti SÚC PSK (bežná údržba a opravy financované z rozpočtu bežných výdavkov) prebiehal po zhodnotení stavu komunikácií na úrovni príslušnej oblasti SÚC PSK. Vecný plán schvaľoval riaditeľ SÚC PSK.

Pri plánovaní údržby a opráv ciest boli v rámci SÚC PSK využívané aj informácie z externých zdrojov a to najmä od starostov obcí, primátorov miest, združení obcí, príp. informácie zo sťažností, petícií podaných fyzickými alebo právnickými osobami.



Informácie od externých zdrojov boli využívané tiež pri riešení operatívnych údržbových prácach (najmä hlásenia počas zimnej údržby od polície, dopravcov, Slovenskej autobusovej dopravy), ktoré reagovali na konkrétne závady v zjazdnosti komunikácie.

### Podnety a sťažnosti

Podľa evidencie sťažností, ktorá bola vedená na SÚC PSK v zmysle znenia § 10 zákona č. 9/2010 Z. z. o sťažnostiach v znení neskorších predpisov, boli v kontrolovanom období evidované sťažnosti, ktoré súviseli so spokojnosťou užívateľov s kvalitou a bezpečnosťou ciest II. a III. triedy

V roku 2010 aj v roku 2012 bolo podaných šesť sťažností a 13 sťažností bolo zaevidovaných v roku 2011.

Z uvedeného je zrejmé, že najvyšší počet sťažností bol podaný v roku v 2011. Prevažná väčšina evidovaných podaní sa týkala zlého alebo havarijného stavu komunikácie, alebo bola zameraná na nespokojnosť s údržbou alebo kvalitou opráv jednotlivých cestných úsekov.

Okrem evidencie vedenej v zmysle zákona o sťažnostiach mala SÚC PSK na svojom webovom sídle zriadenú jednoduchú elektronickú knihu návštev, ktorá slúžila okrem svojho hlavného poslania a to zlepšenia dopravného servisu ktorý poskytovala aj ako anketa za účelom získavania podnetov, pripomienok návštevníkov – t.j. užívateľov ciest na zlepšenie činností, príp. monitorovanie stavu ciest. Elektronická kniha návštev bola zavedená začiatkom roka 2012, pričom podnety boli evidované od marca 2012.

Za kontrolované obdobie bolo nahlásených spolu deväť podnetov. Nahlásené problémy na oficiálnej stránke SÚC PSK boli posielané na jednotlivé strediská – vedúcim stredísk a oblastí – riaditeľom oblastí, v ktorých správe sa nachádzali problémové úseky ciest, a ktoré boli následne riešené v rámci kapacít a možností.

#### 4. Úroveň, účinnosť a využívanie výsledkov kontrolnej činnosti

V kontrolovanom subjekte bola vnútorná kontrolná činnosť upravená v čl. 16 organizačného poriadku SÚC PSK, ktorý nadobudol účinnosť dňa 01.10.2008. Vnútrošnú kontrolnú činnosť zabezpečoval referát kontroly, ktorý riadil, organizoval, zabezpečoval a prostredníctvom riaditeľa metodicky riadil kontrolnú činnosť. Na uvedenom útvare pracoval jeden hlavný odborný zamestnanec kontroly.

Počas kontrolovaného obdobia 2010 – 2012 boli vypracované plány kontrolnej činnosti v polročných intervaloch s výnimkou II. polroku 2012, kedy bola funkcia hlavného odborného zamestnanca kontroly neobsadená a vnútorná kontrolná činnosť v II. polroku 2012 nebola zabezpečovaná.

V kontrolovanom období bola kontrolná činnosť zameraná najmä na dodržiavanie interných príkazov riaditeľa SÚC PSK, interných metodických pokynov a smerníc. Ďalej kontrola plnenia opatrení prijatých na odstránenie nedostatkov zistených vnútornými kontrolami, kontrola procesu verejného obstarávania opravy vozidla, kontrola neoprávneného tankovania pohonných hmôt, kontrola správnosti a opodstatnenosti fakturovaných prác,

kontrola dodržiavania pracovných povinností majstrov stredísk údržby ciest, kontrola dodržiavania Operačného plánu zimnej údržby ciest na území PSK pre obdobie 2011 – 2012, kontrola dodržiavania pracovných povinností majstrov údržby ciest stredísk pri výkone letnej údržby ciest,

Okrem toho referát kontroly vypracovával vyhodnotenie kontrolnej činnosti za predchádzajúci rok, správy o vykonaných kontrolách a zistených nedostatkoch za predchádzajúci rok, správy o šetrení sťažností a petícií a správy o vybavovaní žiadosti občanov o poskytnutie informácií v zmysle zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov.

Počas kontrolovaného obdobia rokov 2010 – 2012, boli v jednotlivých organizačných zložkách SÚC PSK vykonané vnútorné kontroly, ktoré vykonal Útvar hlavného kontrolóra PSK (ďalej len „ÚHK PSK“). V roku 2010 bola vykonaná jedna kontrola v oblastnom stredisku SÚC PSK Stará Ľubovňa, v roku 2011 jedna kontrola v oblastnom stredisku SÚC PSK Humenné a v roku 2012 boli vykonané tri kontroly, a to v oblastných strediskách SÚC PSK Prešov, Poprad a Vranov nad Topľou. Zo všetkých kontrol vykonaných ÚHK PSK boli vypracované správy o výsledku kontroly. K zisteným nedostatkom boli prijaté opatrenia na odstránenie kontrolou zistených nedostatkov.

#### Externé kontroly

V roku 2010 NKÚ SR vykonal kontrolu realizácie Operačného programu cezhraničnej spolupráce Poľska a Slovenskej republiky v rokoch 2007 – 2013, v rámci ktorej bol prekontrolovaný projekt „Modernizácia cestného spojenia Osturňa – štátna hranica Niedzica“. Výsledky kontrol boli spracované v protokole o výsledku kontroly a kontrolovaný subjekt prijal päť opatrení na odstránenie kontrolou zistených nedostatkov. Podľa správy o plnení opatrení sa tri opatrenia plnia priebežne a dve opatrenia boli splnené.

V roku 2012 Správa finančnej kontroly Košice vykonala vládny audit za účelom získania uistenia o oprávnenosti výdavkov v rámci Programu cezhraničnej spolupráce Poľsko – Slovenská republika 2007 -2013, v rámci ktorej bol prekontrolovaný projekt „Rozvoj cestnej infraštruktúry medzi okresmi Krosno – Jaslo – Bardejov“. Výsledky auditu boli spracované v predbežnej čiastkovej správe z 10.09.2012 a následne v čiastkovej správe z 26.10.2012. Vládnym auditom neboli zistené žiadne nedostatky a zo strany audítorskej skupiny neboli stanovené žiadne odporúčania.

Vytvorený systém riadenia a kontroly v rámci kontrolovaného subjektu bol dobrý, čo bolo preukázané vykonávaním kontrol v dostatočnom rozsahu a kvalite.

Protokol o výsledku kontroly vypracovali dňa: 19.06.2014

Mgr. Silvester Zavilla  
vedúci kontrolnej skupiny

JUDr. Miroslav Buriánek  
člen kontrolnej skupiny

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Ing. Michaela Kmecová  
člen kontrolnej skupiny

Ing. Martin Balajty, PhD.  
člen kontrolnej skupiny

S obsahom protokolu o výsledku kontroly bol oboznámený dňa: 27.06.2014

Ing. Vladimír Kozák  
riaditeľ SÚC PSK

# NAJVYŠŠÍ KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo poverenia: 613/01  
Zo dňa: 29.01.2014  
a dodatku č.1 k povereniu  
zo dňa 10.06.2014

Počet výtlačkov: ...  
Výtlačok číslo: 1  
Počet strán: 4  
Počet príloh: 0



## D O D A T O K č. 1

**k protokolu o výsledku kontroly  
hospodárnosti, efektívnosti a účinnosti vynaložených prostriedkov na výstavbu, opravu  
a údržbu pozemných komunikácií v správe VÚC a úlohy z toho vyplývajúce pre VÚC**

**Správa a údržba ciest Prešovského samosprávneho kraja**

Prešov jún 2014

**Dodatok č. 1  
k protokolu o výsledku kontroly**

Podľa poverenia predsedu NKÚ SR č. 613/01 z 29.01.2014 a dodatku č.1 k povereniu z 10.06.2014 vykonali:

Mgr. Silvester Zavilla, vedúci kontrolnej skupiny  
JUDr. Miroslav Buriánek, člen kontrolnej skupiny  
do 10.06.2014

Ing. Michaela Kmecová, člen kontrolnej skupiny  
Ing. Martin Balajty, PhD., člen kontrolnej skupiny  
od 10.06.2014

kontrolnú akciu: Kontrola hospodárnosti, efektívnosti a účinnosti vynaložených prostriedkov na výstavbu, opravu a údržbu pozemných komunikácií v správe VÚC a úlohy z toho vyplývajúce pre VÚC, ktorej účelom bolo preveriť hospodárnosť, efektívnosť a účinnosť využitia prevedeného výnosu dane z motorových vozidiel zo štátneho rozpočtu do rozpočtu samosprávnych krajov, rozsah využitia finančných prostriedkov z prevedeného výnosu dane z motorových vozidiel v rámci systému výstavby, opráv a údržby ciest II. a III. triedy v správe samosprávneho kraja.

Na základe vznesených námietok riaditeľa Ing. Vladimíra Kozáka riaditeľa Správy a údržby ciest Prešovského samosprávneho kraja zaslaných listom č. 2086/2014 z 26.06.2014 a výsledku ich preverenia nahradzuje sa pôvodná časť protokolu o výsledku kontroly uvedená v odseku 6. a 7. na strane č. 2:

„Kontrolou bolo zistené, že v sledovanom období bolo v priemere zrekonštruovaných 2,97 %, z celkovej dĺžky spravovaných ciest II. triedy v priemernej sume 340 597,66 eur/km a ciest III. triedy v priemernej dĺžke 1,05 % v priemernej sume 325 426,32 eur/km.“

„Priemernú výšku výdavkov na rekonštrukciu jedného km ciest ako aj podiel zrekonštruovaných ciest k celkovej dĺžke ciest II a III. triedy výrazne ovplyvnil fakt, že celkové výdavky boli znížené o finančné prostriedky zo ŠR (odstraňovanie následkov povodní) o investičné akcie na rekonštrukciu mostov, zosuvov, priepustov, pričom naopak, zahrnuté boli kapitálové výdavky na stavebné investičné akcie, nákup dopravných prostriedkov, čistiacej techniky a ostatných kapitálových výdavkov.“

novým textom:

„Kontrolou bolo zistené, že v sledovanom období bolo v priemere zrekonštruovaných 5,6 %, z celkovej dĺžky spravovaných ciest II. triedy v priemernej sume 108 141,20 eur/km a ciest III. triedy v priemernom podiele 4,05 % k celkovej dĺžke uvedených ciest, čo priemernej sume predstavovalo 102 609,27 eur/km.“

a dopĺňa sa text a tabuľka č. 5 vrátane komentára za ods. 3 strana č. 15:

## Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Celkové výdavky (organizácie aj výdavky na cesty) vrátane finančných prostriedkov ROP 5.1 – Regionálne komunikácie zabezpečujúce dopravnú obsluhu regiónov (ďalej len „ROP 5.1“), ktorých žiadateľom a prijímateľom bol Prešovský samosprávny kraj, podiel zrekonštruovaných ciest II. a III. triedy k celkovej dĺžke spravovaných ciest a výška výdavkov na 1 km rekonštrukcie ciest II. a III. sú uvedené v tabuľke č. 5:

Tabuľka č. 5

	číslo riadka	Výdavky SÚC PSK v eur							
		rok 2010	rok 2011	rok 2012	Celkom				
Celkové výdavky organizácie	1.	29 933 548,01	40 740 811,92	31 547 001,55	102 281 361,48				
z toho výdavky na cesty	2.	23 266 141,91	29 034 322,16	23 639 175,04	75 939 639,11				
Podiel výdavkov na cesty k celkovým výdavkom v %		77,57	71,27	74,93	74,25				
		Podiel zrekonštruovaných ciest II. triedy k celkovej dĺžke ciest II. triedy v %			Výdavky na rekonštrukciu 1 km ciest II. triedy v eur				
		rok 2010	rok 2011	rok 2012	priemer	rok 2010	rok 2011	rok 2012	priemer
		5,07	6,52	5,21	5,6	119 923,54	110 678,66	93 821,38	108 141,20
		Podiel zrekonštruovaných ciest III. triedy k celkovej dĺžke ciest III. triedy v %			Výdavky na rekonštrukciu 1 km ciest III. triedy v eur				
		rok 2010	rok 2011	rok 2012	priemer	rok 2010	rok 2011	rok 2012	priemer
		6,83	3,51	1,81	4,05	110 194,60	113 215,51	101 229,32	102 609,27
Spolu za cesty II. a III. triedy		6,46	4,15	2,53	4,38	115 059,07	111 947,08	97 525,35	105 523,73

Poznámka:

- Celkové výdavky organizácie boli oproti tab. č. 3 (riadok č. 1) navýšené o výdavky na investičné akcie v sume 24 135 339,00 eur v rámci programu ROP 5.1, ktoré výrazným spôsobom ovplyvnili rozsah rekonštrukcie cestného majetku v kontrolovanom období a tým aj stav spravovaných ciest. Zahnutím výdavkov z programu ROP 5.1 boli celkové výdavky v sume 102 281 361,48 eur.
- Celkové výdavky na cesty boli oproti tabuľke č. 3 (riadok č. 2) znížené o výdavky nesúvisiace priamo s rekonštrukciou ciest (t.j. nákup dopravných prostriedkov, vysoká čiastka súvisiaca s nákupom čistiacej techniky v rámci operačného programu Životné prostredie v roku 2011, majetkovoprávne vysporiadanie, rekonštrukcia prevádzkových priestorov, atď,
- uvedenými zmenami, t. j. zahrnutím finančných prostriedkov ROP 5.1 a vylúčením výdavkov nesúvisiacich priamo s rekonštrukciou ciest II. a III. triedy zároveň došlo k objektívnejšiemu posúdeniu podielu zrekonštruovaných ciest II. a III. triedy k celkovej dĺžke ciest II. a III. triedy, ktorý predstavoval jeho zvýšenie. Zároveň tým došlo k zníženiu výdavkov na rekonštrukciu 1 km spravovaných ciest.

Dodatok č. 1 k protokolu o výsledku kontroly vypracovali dňa: 02.07.2014

Mgr. Silvester Zavilla  
vedúci kontrolnej skupiny

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Ing. Martin Balajty, PhD.  
člen kontrolnej skupiny

Ing. Michaela Kmecová  
členka kontrolnej skupiny

S obsahom dodatku č. 1 k protokolu o výsledku kontroly bol oboznámený dňa 02.07.2014

Ing. Vladimír Kozák  
riaditeľ SÚC PSK